

Förslag till arbetsplan

Stärkt dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap.

Författare:

Livsmedelsverket.

Rekommenderad citering:

Livsmedelsverket. 2021. Förslag till arbetsplan. Stärkt dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap

Livsmedelsverket Dnr 2021/01533

Innehåll

1. Sammanfattning.....	4
2. Uppdraget	6
3. Arbetsplan för att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap	7
3.1 Minskad sårbarhet gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av kemikalier	7
3.2 Minskad sårbarhet gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av reservdelar	8
3.3 Rapporteringssystem för att fånga signaler om hot mot dricksvattenförsörjningen	9
3.4 Samsyn civila skyddsobjekt	9
3.5 Översyn av lagstiftning	10
3.6 Översyn av dricksvattenutredningen	10
3.7 Gränssättande hotbild.....	11
3.8 Regional prioriteringsförmåga avseende nödvatten och stöd för Länsstyrelsernas vägledningsarbete om dricksvattenförsörjningen	11
4. Förslag på vidare arbete.....	13
4.1 Förstärkt nationell resurs för nödvattenförsörjning	13
4.2 Ökad samverkan med Finland och Norge	13
4.3 Utbildningar och övningar - digitala och fysiska.....	14
5. Budget	15
5.1 Finansiering Livsmedelsverket	15
5.2 Förslag på vidare arbete.....	16
5.3 Projektmedel	16

1. Sammanfattning

I regleringsbrevet för budgetåret 2021 avseende Livsmedelsverket¹ anges att myndigheten bland annat ska utarbeta ett förslag till arbetsplan för åren 2021–2023 gällande arbetet med att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap. Detta dokument utgör redovisningen av Livsmedelsverkets syn på hur arbetet bör bedrivas under dessa år.

Enligt Livsmedelsverkets instruktion ska myndigheten ansvara för nationell samordning av dricksvattenfrågor, särskilt när det gäller kris- och beredskapsplanering avseende dricksvattenförsörjning². Samordning av planering och förberedelser inför kriser och höjd beredskap kräver ett tätt samarbete med berörda aktörer samt expertkunskap inom bland annat VA och juridik.

För att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap krävs insatser inom en rad områden. För budgetåren 2021-2023 planeras för arbete med att utreda förutsättningarna för ett rapporteringssystem för att fånga signaler om hot och sabotage, ta fram förslag för minskad sårbarhet gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av kemikalier samt standardisering av reservdelar, skapa samsyn kring civila skyddsobjekt avseende byggnader, andra anläggningar, områden och objekt inom dricksvattenområdet, analysera och belysa relevant lagstiftning för att öka tydligheten och för att stärka förmågan att upprätthålla försörjningen av dricksvatten till samhällsviktig verksamhet, en genomgång av vad som kvarstår att göra från dricksvattenutredningen samt arbete med att skapa större förståelse för behovet av åtgärder inom arbetet med civilt försvar genom att förmedla och tillgängliggöra den dimensionerande hotbilden för en bredare publik.

Livsmedelsverket betonar att arbetet med kris- och beredskapsplanering innebär att utbildnings- och övningsinsatser behöver genomföras kontinuerligt för att upprätthålla förmågor. Samverkan mellan länder och myndigheter (regionalt och lokalt) är viktig och kräver kontinuitet och resurser. Även arbete med att justera och uppdatera framtagna stöd och regelverk måste genomföras kontinuerligt för att bibehålla verktygens aktualitet när omvärldsförutsättningar förändras över tid. Slutligen bedömer Livsmedelsverket att de nationella lagren för nödvattenutrustning behöver förstärkas. Denna arbetsplan innehåller därför löpande insatser och kostnader på nationell, regional och kommunal nivå som är viktiga för att lyckas höja och bibehålla en stark dricksvattenförsörjning under kris och höjd beredskap.

Som samordnande myndighet kommer Livsmedelsverket under kommande år utöver arbetet som beskriv ovan, med hjälp av finansiering från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, att höja kunskapsnivån när det gäller civilt försvar inom dricksvattenområdet³, ta fram stöd och utbildningsmaterial för stärkt förmåga till hantering av skyddsvärd information⁴, utreda potentialen hos privat-offentlig samverkan på lokal nivå genom omfördelning av resurser i kris och under höjd

---

¹ Diarienummer N2020/03067, N2020/03031(delvis), N2020/02267(delvis), N2020/00502

² 3§ SFS (2009:1426)

³ MSB 2:4 Civilt försvar och krisberedskap - handbok och underlag till dricksvattenproducenter 2021-2023

⁴ MSB 2:4 Stärkt förmåga till att identifiera och klassificera skyddsvärd information inom dricksvattenområdet 2021-2023

beredskap⁵, genomföra regionala nödvattenövningar⁶, digitalisera utbildningsmaterial om klimatanpassning⁷, genomföra utbildningsinsatser inom civilt försvar riktade mot VA-huvudmän⁸ samt utreda konsekvenser av förslag till ökade krav på lagerhållning av kemikalier riktade mot VA-huvudmännen⁹.

---

⁵ MSB 2:4 Privat-offentlig samverkan för en robust och uthållig dricksvattenförsörjning under höjd beredskap och krig 2021-2023

⁶ MSB 2:4 Regionala nödvattenövningar för planering och förberedelser inför gråzon och väpnat angrepp 2021

⁷ MSB 2:4 Handbok för tillämpad klimatanpassning för dricksvatten 2021

⁸ MSB 2:4 Dricksvattenförsörjning under svåra samhällsstörningar och höjd beredskap 2021

⁹ MSB 2:4 Dricksvattenkemikalier - dricksvattenproduktion under svåra samhällsstörningar och höjd beredskap 2021

2. Uppdraget

I regleringsbrev för 2021 fick Livsmedelverket uppdrag att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap. Bland åtgärderna ska bland annat ingå att utveckla stödet till kommunernas arbete med dricksvattenförsörjning genom åtgärder, inklusive ett forum för samverkan med branschens aktörer, som under höjd beredskap minskar sårbarheten gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av kemikalier och standardisering av reservdelar. Myndigheten ska tillsammans med länsstyrelserna utveckla frågor om regional prioriteringsförmåga avseende nödvatten och utveckla stöd för länsstyrelsernas vägledning till kommunernas arbete med kontinuitetsplanering för dricksvattenförsörjning under höjd beredskap.

Vidare ska frågor om dricksvattenförsörjning i det civila försvaret utvecklas inom myndighetens arbete med nationell samordning av dricksvattenfrågor (N2019/03236).

Myndigheten ska vidare utreda förutsättningarna för ett rapporteringssystem för att fånga signaler om hot mot dricksvattenförsörjningen.

Enligt regleringsbrev ska Livsmedelsverket utarbeta ett förslag till arbetsplan för perioden 2021–2023 avseende att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap. Livsmedelsverkets arbetsplan ska lämnas till Näringsdepartementet senast den 30 april 2021.

3. Arbetsplan för att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap

Under denna rubrik beskriver Livsmedelsverket de uppdrag och uppgifter som är planerade att genomföras eller inledas under perioden 2021-2023 avseende att stärka förmågan till dricksvattenförsörjning.

3.1 Minskad sårbarhet gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av kemikalier

Enligt 2021 års regleringsbrev ska Livsmedelsverket utveckla stödet till kommunernas arbete med dricksvattenförsörjning genom åtgärder, inklusive ett forum för samverkan med branschens aktörer, som under höjd beredskap minskar sårbarheten gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av kemikalier. Myndigheten ska årligen redovisa vidtagna åtgärder och uppnådda resultat till regeringen senast den 22 februari.

Syfte

Att minska dricksvattenförsörjningens sårbarhet under höjd beredskap gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av kemikalier.

Mål

- Kommunerna ska öka sin lagerhållning av dricksvattenkemikalier jämfört med idag.
- Behovet av mängden dricksvattenkemikalier som krävs för att upprätthålla dricksvattenproduktionen i Sverige under höjd beredskap under en definierad tidsperiod är känt.
- Risken för brist på dricksvattenkemikalier har minskat genom arbete i privat-offentlig samverkan för dricksvatten (DVPOS).
- Strategier för omfördelning av kemikalier på nationell, regional och kommunal nivå finns framtagna.

Genomförande och verksamhetsbeskrivning

Livsmedelsverket ska tillsammans med jurister från Svenskt Vatten arbeta med att identifiera problem och möjligheter inom befintliga lagar och föreskrifter för olika former av lagerhållning av dricksvattenkemikalier. För- och nackdelar med lagerhållning hos producenter, leverantörer, sam användare och VA-huvudmän ska belysas utan att föregå den statliga utredning som är under uppstart. På grund av den avgränsade del som dricksvattenkemikalierna utgör kan arbetet med dricksvattenkemikalier utgöra en pilotstudie med relevans för en eventuell framtida satsning på en bredare beredskapslagring som spänner över fler samhällsviktiga sektorer.

Samverkansgruppen DVPOS samlar kemikalieindustrin, Svenskt Vatten och andra relevanta branschorganisationer på regelbundna möten för att diskutera aktuella frågeställningar, utbyta erfarenheter och arbeta fram strategier för att undvika och lösa ut bristsituationer.

3.2 Minskad sårbarhet gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning av reservdelar

Enligt 2021 års regleringsbrev ska Livsmedelsverket utveckla stödet till kommunernas arbete med dricksvattenförsörjning genom åtgärder, inklusive ett forum för samverkan med branschens aktörer, som under höjd beredskap minskar sårbarheten gällande tillgång, omfördelning och lagerhållning och standardisering av reservdelar. Myndigheten ska årligen redovisa vidtagna åtgärder och uppnådda resultat till regeringen senast den 22 februari.

Syfte

Att förbättra dricksvattenproducenternas och -leverantörernas förmåga att upprätthålla dricksvattenproduktionen i kris och under höjd beredskap.

Mål

- Kommunerna ska ha kunskap om vilken utrustning och vilka reservdelar som är viktiga för att upprätthålla förmågan att producera dricksvatten i kris och under höjd beredskap.
- Förutsättningarna för standardisering av reservdelar och utrustning är utredda.
- Kommunerna ska öka sin lagerhållning av kritiska reservdelar och utrustning jämfört med idag.
- Behovet av mängden reservdelar och utrustning som krävs för att upprätthålla dricksvattenproduktionen i Sverige under höjd beredskap under en definierad tidsperiod är känt.
- Strategier för omfördelning av reservdelar och utrustning på nationell, regional och kommunal nivå finns framtagna.

Genomförande

En utredning genomförs med syfte att identifiera utrustning och reservdelar lämpliga att standardisera utifrån ursprung, ledtider och funktion. Utöver detta ska behov av ökad lagerhållning och former för en eventuell lagerhållning utredas. En projektgrupp bestående av medlemmar från några av Sveriges största VA-organisationer har engagerats i arbetet med att identifiera lämplig utrustning och reservdelar. När det gäller behov och former för en ökad lagerhållning ska Livsmedelsverket arbeta tillsammans med branschen genom Svenskt Vatten.

3.3 Rapporteringssystem för att fånga signaler om hot mot dricksvattenförsörjningen

Enligt 2021 års regleringsbrev ska Livsmedelsverket utreda förutsättningarna för ett rapporteringssystem för att fånga signaler om hot mot dricksvattenförsörjningen. Detta arbete ska redovisas till regeringen senast den 22 februari 2022.

Syfte

Att utreda förutsättningarna för ett rapporteringssystem för att fånga signaler om hot mot dricksvattenförsörjningen.

Mål

Förutsättningarna för ett rapporteringssystem för att fånga signaler om hot mot dricksvattenförsörjningen är kända.

Genomförande

En nulägesanalys av befintliga rapporteringssystem ska genomföras. En definition av vilka händelser som bör rapporteras som hot ska tas fram. Arbetet är tänkt att genomföras i samarbete med Svenskt Vatten, Post- och telestyrelsen (PTS), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Säkerhetspolisen och ett antal dricksvattenproducenter.

3.4 Samsyn civila skyddsobjekt

Arbete sker inom ramen för arbetsgruppen för krisberedskap och civilt försvar (AgCF) i den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten¹⁰.

Syfte

Att skapa samsyn kring civila skyddsobjekt avseende byggnader, andra anläggningar, områden och objekt inom dricksvattenområdet för att stärka skyddet för samhällsviktiga anläggningar.

Mål

Det ska finnas framtaget material om civila skyddsobjekt avseende byggnader, andra anläggningar, områden och objekt inom dricksvattenområdet som kan kommuniceras med andra myndigheter.

Genomförande

En nulägesanalys av hur ansökningar om civila skyddsobjekt inom dricksvattenområdet bedöms ska genomföras. Utifrån resultatet av analysen tas material fram för vägledning kring hur ansökningar kan skrivas. Arbetet är tänkt att genomföras i samverkan med bland annat Svenskt Vatten, länsstyrelsen och ett antal dricksvattenproducenter.

---

¹⁰ N2019/03236/DL, N2019/03201/SSS (delvis), N2019/00967/DL m.fl., Se bilaga 1

3.5 Översyn av lagstiftning

Arbete inom ramen för arbetsgruppen för AgCF i den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten.

Syfte

Arbetet syftar till att peka ut områden i lagstiftningen där tydligheten bör öka för att stärka förmågan att upprätthålla försörjningen av dricksvatten till samhällsviktig verksamhet under höjd beredskap.

Mål

Det finns en behovsanalys framtagen av områden i lagstiftningen där tydligheten bör öka för att öka förmågan att upprätthålla försörjningen av dricksvatten till samhällsviktig verksamhet under höjd beredskap.

Genomförande

Behovsanalysen genomförs i samarbete med Svenskt Vatten samt utvalda VA-huvudmän som uppmärksammat otydlighet i lagstiftningen i sin beredskapsplanering.

3.6 Översyn av dricksvattenutredningen

Arbete inom ramen för AgCF i den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten.

Syfte

Att se till att de förslag i den statliga utredningen, En trygg dricksvattenförsörjning¹¹, som ännu inte omhändertagits men fortfarande bedöms vara relevanta lyfts till den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten för beslut om åtgärd.

Mål

Relevanta förslag från utredningen En trygg dricksvattenförsörjning är identifierade och har tagits upp i den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten för beslut.

Genomförande

Med konsultstöd genomförs en genomgång av utredningen och jämförs med redan vidtagna åtgärder. Med ett framtaget diskussionsunderlag arbetar samtliga arbetsgrupper fram beslutsunderlag till den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten.

---

¹¹ En trygg dricksvattenförsörjning. SOU 2016:32. 2016.

3.7 Gränssättande hotbild

Arbete inom ramen för AgCF i den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten.

Syfte

Kunskapsplattformen gällande hotbilden mot Sverige är likvärdig mellan olika aktörer inom dricksvattenområdet så att förståelsen för behovet av beredskapsplanering inom dricksvattenförsörjningen ökar.

Mål

Det finns ett material framtaget och lanserat som beskriver den gränssättande hotbilden på ett lättförståeligt sätt så att aktörer inom dricksvattenområdet når samma kunskapsnivå, oavsett eventuella förkunskaper inom civilt försvar.

Genomförande

Livsmedelsverket samarbetar med Försvarshögskolan för att ta fram materialet. Materialet kan användas och distribueras öppet för att nå ökad förståelse för behovet av beredskapsplanering inom flera samhällsviktiga områden där dricksvattenförsörjning ingår i ett av sju utpekade områden¹².

3.8 Regional prioriteringsförmåga avseende nödvatten och stöd för Länsstyrelsernas vägledningsarbete om dricksvattenförsörjningen

Enligt 2021 års regleringsbrev ska Livsmedelsverket tillsammans med länsstyrelserna utveckla frågor om regional prioriteringsförmåga avseende nödvatten och utveckla stöd för länsstyrelsernas vägledning till kommunernas arbete med kontinuitetsplanering för dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap. Myndigheten ska årligen redovisa vidtagna åtgärder och uppnådda resultat till regeringen senast den 22 februari.

Syfte

Öka kunskapen och kartlägga behov om regional prioriteringsförmåga avseende nödvatten för att kunna vidta åtgärder för ökad förmåga vid höjd beredskap. Vidare att stärka Länsstyrelsen genom att utveckla stöd vid deras arbete att vägleda kommunerna med kontinuitetsplanering för att säkerställa dricksvattenförsörjningen i en kris och under höjd beredskap.

Mål

- Myndigheten ska tillsammans med länsstyrelserna öka kunskapen om nuläget och kartlägga behov och öka samsynen om regional prioriteringsförmåga avseende nödvatten.
- Myndigheten ska utveckla stöd för länsstyrelsernas vägledning till kommunernas arbete med kontinuitetsplanering för dricksvattenförsörjning under höjd beredskap och ska

---

¹² Vägledning för anmälan och identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster enligt NIS-regleringen. MSB1305. 2018.

tillsammans med länsstyrelserna genomföra utbildningsinsatser för att öka kunskapen och samsynen.

Genomförande

Myndigheten ska samverka med Länsstyrelsen i Jönköpings län vars uppdrag är att samordna samtliga länsstyrelser i att utveckla stöd till kommunerna för att säkerställa dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap. Samverkan kommer även att ske med andra myndigheter och aktörer såsom kommuner, Försvarsmakten, och MSB. En första inledande dialog har förts med Länsstyrelsen i Jönköping.

Myndigheten planerar för deltagande inom flertalet projekt inom ramarna för regeringsuppdrag och genom finansiering från MSB genom 2:4 anslag som drivs av Livsmedelsverket. Genom medverkan och samverkan med berörda aktörer kan kunskapen om nuläge utvecklas och en kartläggning av behov och vidare åtgärder för ökad förmåga genomföras.

Vidare ska myndigheten utveckla stöd för länsstyrelsernas vägledning till kommunernas arbete med kontinuitetsplanering vilket inledningsvis innebär en kartläggning av behov. Det sker genom deltagande i övningar, seminarier och samverkan med länsstyrelser och kommuner genom fysiska och digitala möten. Sakområden som planeras är nödvatten, informationssäkerhet, sam användning av resurser för en robust och uthållig dricksvattenförsörjning och att skapa samsyn kring civila skyddsobjekt samt liknande behov som kan uppstå vid en kris och under höjd beredskap. Myndigheten planerar även för samverkan med Länsstyrelsen i Stockholms län.

4. Förslag på vidare arbete

År 2020 lämnade Livsmedelverket, Statens jordbruksverk och Statens veterinärmedicinska anstalt ett underlag för den fortsatta totalförsvarsplaneringen till regeringen¹³. I rapporten Livskraft listades ett antal åtgärder som bör vidtas för att stärka beredskapsplaneringen avseende dricksvattenförsörjningen. Förslag som ännu inte påbörjats samt tillkommande förslag redovisas nedan.

4.1 Förstärkt nationell resurs för nödvattenförsörjning

I händelse av en mycket omfattande störning i stora städer eller storstadsområden kommer inte den befintliga nationella resursen för nödvattenförsörjning att räcka till. En utmaning vid stora händelser är att få fram tillräckligt antal större tankbilar och tankar, som behövs för att köra ut vatten till nödvattenplatser. För de största städerna kan en alternativ dricksvattenproduktion vara en kompletterande lösning vid större kriser. Andra europeiska länder har betydligt större nationella resurser av nödmateriel (exempelvis Tyskland¹⁴) och behovet av förstärkning är även lyft i totalförsvarspropositionen¹⁵.

För att höja Sveriges förmåga att nödvattenförsörja befolkningen vid större händelser föreslår Livsmedelsverket att staten utökar antalet nödvattencontainrar, köper in större tankar på lastväxlarlak med egen förmåga till trycksättning för försörjning av exempelvis sjukhus samt köper in tolv mobila reservvattenverk.

För förstärkning av den nationella resursen för nödvattenförsörjning föreslås Livsmedelsverket för åren 2022-2025 få 14 miljoner kronor per år.

4.2 Ökad samverkan med Finland och Norge

I dialog med representanter från dricksvattenområdet i Finland och Norge har det framkommit att den nordiska marknaden för dricksvattenkemikalier är gemensam och domineras av ett fåtal aktörer. En större störning av produktion eller leverans till producenterna av dricksvattenkemikalier skulle utgöra ett gemensamt nordiskt problem. För att öka förmågan att förhindra och hantera en eventuell störning krävs därför en samverkan mellan länderna och med producenterna av kemikalier.

Livsmedelsverket föreslår därför att Sverige bjuder in bransch- och myndighetsrepresentanter från Norge och Finland till dialog med syfte att skapa bättre förutsättningar för säkra leveranser av dricksvattenkemikalier under kris och höjd beredskap. Dialogen avslutas med en gemensam övning tillsammans med kemikaliebranschen och aktörer från de tre länderna. Det övergripande syftet med arbetet är att undersöka förutsättningarna för en nordisk samplanering av omfördelning, prioritering och lagerhållning av dricksvattenkemikalier under kris och höjd beredskap.

För arbetet föreslås Livsmedelsverket för åren 2022-2023 få 2 miljoner kronor per år.

---

¹³ Livskraft – mätt och frisk. Livsmedelsverket 2019/02459. 2020.

¹⁴ Information förmedlad på möte med Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe (BBK) den 2 november 2020.

¹⁵ Totalförsvaret 2021–2025 .2020/21:30

4.3 Utbildningar och övningar - digitala och fysiska

Som ansvarig myndighet för nationell samordning av krisberedskap och civilt försvar inom dricksvattenförsörjningen behöver Livsmedelsverket kontinuerligt arbeta med utbildningar och övningar riktade mot olika aktörer inom dricksvattenområdet. Kunskaps- och förmågenivå höjs och upprätthålls genom utbildningar och övningar, både hos myndigheten och hos aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

Det finns även en stor potential i att digitalisera vissa typer av utbildningar för att öka tillgängligheten. Alla typer av utbildningar (totalförsvarsriktade och fördjupande specialistutbildningar) lämpar sig dock inte för digitala medier. Utbildningsinsatser måste därför ske genom en blandning av digitala och fysiska möten.

För att bedriva detta arbete föreslås Livsmedelsverket tilldelas 4 miljoner kronor årligen.

5. Budget

Livsmedelsverket har med utgångspunkt i målet för det civila försvaret, regeringens proposition (2020/21:30) Totalförsvaret 2021–2025, och i enlighet med myndigheternas regleringsbrev utökat förmågan att utföra den samhällsviktiga verksamheten både vid fredstida kriser och under höjd beredskap och krig. I olika grad omfattar arbetet uppgifter inom livsmedels- och dricksvattenberedskapen tillsammans med åtgärder vid bristsituationer.

Bevakningsansvariga myndigheters arbete med civilt försvar ska stärkas och förmågehöjande åtgärder ska vidtas. Det är särskilt viktigt att arbetet med att stärka motståndskraften i de viktigaste samhällsfunktionerna vidareutvecklas och fördjupas. Därigenom kommer även stödet till det militära försvaret att utvecklas och stärkas, liksom samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fredstid.

5.1 Finansiering Livsmedelsverket

Finansiering, (Uppgifterna lämnas i löpande priser, tkr)

	Prognos 2021	Beräkn 2022	Beräkn 2023
Anslag			
1:14 rörande civilt försvar	28 000	31 000	36 000
Förslag flytt av anslag 1:27 till 1:14	0	13 000	15 000
Summa anslag 1:14 rörande civilt försvar	28 000	44 000	51 000
1:27	14 000	13 000	15 000
Förslag flytt av anslag 1:27 till 1:14	0	-13 000	-15 000
Summa anslag 1:27	14 000	0	0

Under 2021 uppgår förvaltningskostnaden för Livsmedelsverkets arbete med civilt försvar till 42 mkr varav arbete kopplat till Livsmedelsverkets *beredskapsförmåga* uppgår till 17,3 mkr, uppbyggnaden av *livsmedelsförsörjningen* uppgår till 11,5 mkr, arbetet kring *bristsituationer* uppgår till 5,3 mkr samt åtgärder för uppbyggnad av *dricksvattenförsörjningen* uppgår till 7,9 mkr. Planerade åtgärder för uppbyggnad av *dricksvattenförsörjningen* beskrivs i kapitel 3.

För 2022 beräknas Livsmedelsverkets förvaltningskostnader för insatser inom det civila försvaret öka med 2 mkr till sammantaget 44 mkr varav *beredskapsförmågan* beräknas till 18 mkr, *livsmedelsförsörjningen* beräknas till 14 mkr, *bristsituationer* beräknas till 5 mkr och *dricksvattenförsörjningen* till 7 mkr.

För 2023 beräknas förvaltningskostnaderna uppgå till 51 mkr varav *beredskapsförmågan* beräknas till 20 mkr, *livsmedelsförsörjningen* beräknas till 19 mkr, *bristsituationer* beräknas till 5 mkr och *dricksvattenförsörjningen* till 7 mkr.

För åren 2021-2023 beräknas inte några utgifter för särskilda insatser som stärker förmågan inom områdena livsmedels- och dricksvattenförsörjning hos företag, statliga myndigheter, kommuner och regioner.

För 2024 beräknas kostnaderna uppgå till 148 miljoner kronor. Av dessa avser 70 mkr förvaltningskostnader för att vidareutveckla förmågan att utföra den samhällsviktiga verksamheten och 78 mkr utgifter för riktade insatser som stärker förmågan inom områdena livsmedels- och dricksvattenförsörjning hos företag, statliga myndigheter, kommuner och regioner (anslag 1:27).

Under åren 2021-2023 kommer Livsmedelsverkets insatser för civilt försvar bestå av förvaltningsutgifter. För samma period finansieras 14 mkr, 13 mkr samt 15 mkr av Livsmedelsverkets förvaltningsutgifter kopplat till civilt försvar av anslag 1:27 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Med anledning av att insatserna består av förvaltningsutgifter föreslår Livsmedelsverket att 13 miljoner kronor för 2022 och 15 miljoner kronor för 2023 och framåt flyttas från anslag 1:27 till anslag 1:14.

5.2 Förslag på vidare arbete

Utöver den finansiering som föreslås gällande åtgärder i kapitel 3 föreslår Livsmedelsverket under kapitel 4 ett förslag på vidare arbete inom dricksvattenförsörjning kopplat till civilt försvar. För dessa uppdrag och uppgifter föreslås Livsmedelsverket tilldelas 20 Mkr under åren 2022-2023 samt 18 Mkr under perioden 2024-2025.

5.3 Projektmedel

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) disponerar anslag 2:4 Krisberedskap som ska användas till att stärka samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser. Dessa medel är ett viktigt styrinstrument för att intensifiera arbetet med samhällets krisberedskap och civilt försvar.

Livsmedelsverket har under många år arbetat med 2:4-medel för att förstärka och utveckla både livsmedels- och dricksvattenförsörjningen. Oaktat utökade resurser till myndighetens arbete med civilt försvar kommer Livsmedelsverket alltjämt fortsätta att också prioritera projektarbete med stöd av 2:4-medel. Dessa projekt bidrar till att intensifiera arbetet med samhällets krisberedskap och civilt försvar och de ger bland annat en bra och naturlig möjlighet till sektors- och myndighetssamarbeten.

Rapporten beskriver ett förslag till arbetsplan som Livsmedelverket tagit fram för att stärka dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap. Arbetsplanen omfattar de tre första åren av denna försvarsperiod 2021-2025 och är ett uppdrag från Näringsdepartementet.
